

Pelastustoimen alueiden ja sopimuspalokuntien kalustohankeavustukset 2020

Palosuojelurahastolain (306/2003, muutettu 1057/2006/1.12.2006) 14 §:n mukaan rahastosta voidaan myöntää erityisavustuksia pelastustoimen alueille ja sopimuspalokunnille.

Palosuojelurahaston avustuksenhakuohjeen (SMDno-2015-1956) mukaan erityisavustukset seuraavana vuonna aloitettaviin kuntien ja pelastustoimen alueiden kaikkiin hankkeisiin sekä hintarajan ylittäviin sopimuspalokuntien hankkeisiin haetaan vuosittain määräaikaan. Kaluston tai järjestelmän hankinnasta aiheutuneisiin kustannuksiin avustusta on mahdollista myöntää pelastustoimen alueille ja sopimuspalokunnille.

Hallitus julisti 28.11.2019 haettavaksi pelastustoimen alueille ja sopimuspalokunnille tarkoitetut avustukset kaluston (sis. harjoitusalueen kontit), järjestelmän tai pelastustoimen kenttäjohtamisjärjestelmän päätelaitteisiin. Palosuojelurahasto on tiedottanut asiasta aluehallintovirastoja, pelastustoimen alueita ja Ahvenanmaan maakuntahallitusta 28.11.2019 päivätyllä kirjeellä. Aluehallintovirastoja pyydettiin tiedottamaan hakumenettelystä ja aikataulusta kuntia ja pelastustoimen alueita. Pelastustoimen alueita kehoitettiin ohjeistamaan asiasta alueensa sopimuspalokuntia.

Kalustohankehankehakemukset oli määrä toimittaa aluehallintovirastoihin näiden ilmoittamana määräaikaan. Palosuojelurahasto suositteli määräajaksi 7.2.2020. Aluehallintoviraston tuli asettaa hakemukset perusteltuun kiireellisyysjärjestykseen ja toimittaa ne Palosuojelurahastoon 28.2.2020 mennessä.

Saapuneet hakemukset

Määräaikaan mennessä rahastoon toimitettiin aluehallintovirastoista 72 hakemusta. Näistä viisi oli tullut aluehallintovirastoihin myöhässä Palosuojelurahaston suosittelemasta määräajasta 7.2.2020 (kaksi Etelä-Suomen aluehallintovirastoon, kaksi Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastoon ja yksi Lounais-Suomen aluehallintovirastoon). Hakemukset ovat tulleet kuitenkin Palosuojelurahastoon asetetussa määräajassa 28.2.2020, joten ne päätettiin käsitellä yhdessä muiden hakemusten kanssa. Myöhästymisen syynä oli erehdykset hakemusten toimittamisessa. Yhdeltä pelastuslaitokselta oli jäänyt vahingossa sopimuspalokuntien hankkeet toimittamatta määräajassa aluehallintovirastoon. Toinen pelastuslaitos perusteli myöhästymistä resurssimuutoksella ja kadonneella sähköpostilähetyksellä. Yhden myöhässä tulleen hakemuksen osalta avustusehdot eivät täytyneet, sillä kalusto oli hankittu jo vuoden 2019 puolella.

Hakemukset jakautuivat aluehallintovirastoittain seuraavasti (vertailuvuodet 2018 – 2019):

Aluehallintovirasto	Saapuneet kalustohankkeet		
	2020	2019	2018
Etelä-Suomi	31	33	(39)
Lounais-Suomi	12	18	(18)
Länsi- ja Sisä-Suomi	14	19	(15)
Itä-Suomi	8	5	(16)
Pohjois-Suomi	1	0	(0)
Lappi	5	5	(6)
Ahvenanmaan maakuntahallitus	1	4	(1)
Yhteensä	72	84	95

Hakemuksia oli 12 vähemmän kuin vuonna 2019 (84 hakemusta).

Kalusto- ja rakennushankkeiden määräraha vuodelle 2020

Hallituksen 28.11.2019 hyväksymän vuoden 2020 varojen käyttösuunnitelman mukaan avustusta voidaan vuonna 2020 kalustohankkeisiin myöntää 1 880 000 euroa ja rakennushankkeisiin 1 900 000 euroa, yhteensä 3 780 000 euroa. Vuoden 2020 rakennushankkeiden avustuspäätökset tehtiin kokouksessa 31.3.2020. Avustuspäätös rakennushankkeisiin oli yhteensä 2 080 044 euroa.

Palosuojelurahasto huomioi tukea myöntäessään aluehallintovirastojen ilmoittaman hankkeiden tärkeysjärjestyksen, alueellisen määrärahakiintiön sekä hakuohjeen mukaiset kalustohankkeet.

Päätös

Rahastoon saapui 72 kalustohankehakemusta.

Myönteisiä kalustohankepäättöksiä tehtiin 52 hankkeeseen, mikä vastaa 72,2 % haetusta

(vuonna 2019 myönteinen päätös tehtiin 64 hankkeeseen, mikä vastasi 76,2 % haetusta, vuonna 2018 myönteinen päätös tehtiin 54 hankkeeseen mikä vastasi 56,8 % haetusta).

Pelastuslaitoksilta saapui yhteensä 49 hankehakemusta, joista myönteinen päätös tehtiin 36 hankkeeseen (73,5 %).

Myönteiset kalustohankepäättösesitykset pelastuslaitoksille:

- 28 pelastuslaitosten raskaaseen ajoneuvokalustoon
- 3 pelastuslaitosten kevyisiin ajoneuvoihin
- 4 pelastuslaitosten väestöhälytinhankkeisiin
- 1 pelastuslaitosten erityiskalustoon

Yhteensä 36 hanketta, 1 997 076 euroa.

2.6.2020

Sopimuspalokunnista saapui 23 hakemusta, joista myönteinen päätös tehtiin 16 hankkeeseen (69,6 %).

Myönteiset kalustohankepäättösesitykset sopimuspalokunnille:

- 4 sopimuspalokunnan raskaaseen ajoneuvokalustoon
- 10 sopimuspalokuntien kevyisiin ajoneuvoihin
- 1 sopimuspalokuntien mönkijään
- 1 erityiskalustoon

Yhteensä 16 hanketta, 388 724 euroa.

Sopimuspalokunnille myönnettiin kalusto- ja rakennushankehaun kautta vuonna 2020 yhteensä 560 848 euroa, joista 172 124 euroa myönnettiin sopimuspalokuntien rakennushankkeisiin rahaston hallituksen kokouksessa 31.3.2020 ja 388 724 euroa myönnettiin kalustohankkeisiin kokouksessa 2.6.2020.

Päätös kalustohankkeisiin on yhteensä 2 385 800 € euroa.

Myönteisten kalustohankkeiden jakauma vuonna 2020 aluehallintovirastoittain (vieressä vastaavat vuoden 2019 tiedot):

	Vuosi 2020	Vuosi 2019
Alue	päätös / haettu, kpl	päätös / haettu, kpl
Etelä-Suomi	22 / 31	26 / 33
Lounais-Suomi	6 / 12	12 / 18
Länsi- ja Sisä-Suomi	11 / 14	16 / 19
Itä-Suomi	7 / 8	5 / 5
Pohjois-Suomi	1 / 1	0 / 0
Lappi	4 / 5	4 / 5
Ahvenanmaa	1 / 1	1 / 4
	52 / 72	64 / 84

Myönteiset kalustopäätökset AVI-alueittain tarkasteltuna

Etelä-Suomen kahdestakymmenestäkahdesta myönteisestä kalustohankepäätöksestä kaksitoista kohdistui pelastuslaitosten raskaaseen ajoneuvokalustoon, yksi pelastuslaitoksen kevyeen ajoneuvokalustoon, yksi pelastuslaitoksen väestöhälytinhankintaan sekä kolme sopimuspalokuntien raskaaseen ajoneuvokalustoon, neljä sopimuspalokuntien kevyeen ajoneuvoon ja yksi sopimuspalokunnan erityiskalustoon.

Lounais-Suomen kuudesta myönteisestä kalustohankepäätöksestä kaksi kohdistui pelastuslaitosten raskaaseen ajoneuvokalustoon, kolme sopimuspalokuntien kevyeen ajoneuvoon sekä yksi sopimuspalokunnan mönkijän hankintaan.

Länsi- ja Sisä-Suomen yhdestätoista myönteisestä kalustohankepäätöksestä seitsemän kohdistui pelastuslaitosten raskaaseen ajoneuvokalustoon ja yksi pelastuslaitoksen väestöhälytinhankintaan sekä yksi sopimuspalokunnan raskaaseen ajoneuvokalustoon ja kaksi sopimuspalokuntien kevyeen ajoneuvoon.

2.6.2020

Itä-Suomen seitsemästä myönteisestä kalustohankepäättöksestä viisi päätöstä kohdistui pelastuslaitosten raskaaseen ajoneuvokalustoon, yksi pelastuslaitoksen väestöhälytinhankintaan sekä yksi sopimuspalokunnan erityiskalustoon.

Pohjois-Suomen yksi myönteinen kalustohankepäättös kohdistui pelastuslaitoksen väestöhälytinhankintaan.

Lapin neljästä myönteisestä kalustohankepäättöksestä kaksi päätöstä kohdistui pelastuslaitosten raskaaseen ajoneuvokalustoon ja kaksi pelastuslaitosten kevyeen ajoneuvokalustoon.

Ahvenanmaan myönteinen kalustohankepäättös kohdistui erityiskalustoon.

Vuoden 2020 kalustohankkeiden varojen käyttösuunnitelman toteutuma

Kalusto- ja rakennushankepäätöksiä on perinteisesti käsitelty rahastossa yhtenä kokonaisuutena. Vuoteen 2012 saakka rakennus- ja kalustohankepäättökset valmisteltiin sekä päätettiin samassa kokouksessa, jolloin niillä oli yhteinen budjetti.

Rahaston hallituksen hyväksymän vuoden 2020 varojen käyttösuunnitelman mukaan voidaan rakennus- ja kalustohankkeisiin antaa uusia päätöksiä yhteensä 3 780 000 euron arvosta. Vuoden 2020 rakennushankkeiden avustuspäätökset ovat

2 080 044 euroa ja kalustohankkeiden avustuspäätökset 2 385 800 euroa, yhteensä

4 465 844 euroa. Vuoden 2020 varojen käyttösuunnitelma rakennus- ja kalustohankkeisiin ylittyy yhteensä 685 844 eurolla.

2.6.2020

Rahaston hallitus päätti kokouksessaan 28.11.2019 (pöytäkirja 6/2019, kohta 5.1), että hankkeiden alitoteutumisesta johtuva sitoumusten vapautuminen voidaan ottaa huomioon suunnitelmavuoden avustusten jaossa esimerkiksi kalusto- ja rakennushankkeissa. Mikäli palosuojelumaksukertymä ylittyy arvioidusta, päätti rahaston hallitus kohdistaa mahdollisen ylityksen puolestaan tutkimus- ja kehittämishankkeisiin.

Alitoteutuneita sitoumuksia on 22.5.2020 mennessä syntynyt 317 501 euroa. Rahastossa on valmistelussa viisi kappaletta tutkimus- ja kehittämishankkeiden lopputilityksiä, joista jää käyttämättä arviolta 180 000 euroa. Yhteensä sitoumuksien alitoteutumia kertyy puoleen väliin vuotta 2020 mennessä noin 500 000 euroa. Loppuvuodelle on lisäksi odotettavissa lisää sitoumuksien alitoteumia.

Jos vuonna 2020 syntyvät hankkeiden alitoteumat eivät kata kalusto- ja rakennushankkeiden määrärahan ylitystä, rahaston omaa pääomaa pienennetään. Rahaston pääoma on noussut viime vuosina ja se on vuoden 2019 tuottojäämän kirjauksen jälkeen 10 274 925,05 euroa. Tilintarkastaja on vuosiyhteenvedossaan 20.3.2020 pyytänyt rahastoa selvittämään, onko sen pääoman kasvattaminen edelleen tarkoituksenmukaista. Rahaston hallitus päätti kokouksessaan 31.3.2020 tulevina vuosina pyrkiä maltillisesti vähentämään rahaston pääomaa.